

Opvolging van inbreuken op de KotNet gebruiksregels

Herman Moons

Herman.Moons@kulnet.kuleuven.ac.be

Dit document reflecteert een aantal ideeën die leven binnen het KULeuvenNet team. Het is geen enkel opzicht een officieel document, en de hier voorgestelde mechanismen zijn op dit ogenblik niet gerealiseerd. Een meer uitgewerkte versie van dit document kan later als voorstel voorgelegd worden aan de bevoegde werkgroepen en commissies binnen de K.U.Leuven.

1. Inleiding

In de documenten KulNetDoc 1 tot 3 worden technische maatregelen voorgesteld, die tot doel hebben om te komen tot een optimaal gebruik van het netwerk, in overeenstemming met de KotNet doelstellingen.

In de praktijk zijn technische maatregelen nooit waterdicht, en zullen er steeds mogelijkheden zijn om deze te omzeilen. We spreken dan van misbruik van KotNet, m.a.w. gedrag dat indruist tegen de KotNet gebruiksregels.

We geven hier enkele voorbeelden van mogelijk misbruik:

- Aanbieden van onwettige informatie aan andere gebruikers (een populair voorbeeld is het aanbieden van auteursrechterlijk beschermde muziekbestanden).
- Omzeilen van de maatregelen voorgesteld in KulNetDoc 1 tot 3, bv. door het vervalsen van mac-adressen, vervalsen van ip-adressen, stelen van gebruiker login gegevens, enz.
- Inbraakpogingen op externe en/of interne systemen
- ...

In dit rapport wordt een mechanisme voorgesteld om dergelijke problemen op semi-automatische manier op te volgen, en aan actief gebruiker-beheer te doen, met het doel om dergelijk ongewenst gedrag te ontmoedigen.

2. Huidige situatie

Op dit ogenblik worden incidenten veroorzaakt door ongewenst gedrag van KotNet gebruikers ad-hoc aangepakt. Dit is een tijd- en arbeidsintensieve bezigheid – o.a. reageren op klachten, napluizen van log-bestanden, reactie vragen van de eindgebruiker, enz.

Praktisch is ook gebleken dat het niet naleven van de KotNet gebruiksregels weinig nadeel inhoudt voor de overtreder. Dit is een ongezonde situatie, en er is een reële nood aan een beleid dat ongewenst gedrag van KotNet gebruikers ontmoedigt.

3. Voorstel voor automatische opvolging van inbreuken op de KotNet gebruiksregels

KULeuvenNet stelt voor om in de toekomst aan actief gebruiker-beheer te doen. Een mogelijke oplossing hierbij is het invoeren van administratieve boetes (er weze duidelijk gesteld dat het hier niet handelt om academische straffen, wel om preventieve maatregelen wegens inbreuk op de KotNet gebruiksregels).

De meest aangewezen manier om een gebruiker te bekeuren voor overtreding van de KotNet gebruiksregels is een tijdelijke blokkering van zijn/haar KotNet login. De gebruiker verliest hierbij tijdelijk zijn/haar netwerktoegang, en zal tweemaal nadenken vooraleer hij/zij nogmaals de gebruiksregels overtreedt.

KULeuvenNet stelt voor om hiervoor een semi-automatisch systeem uit te bouwen, met de volgende kenmerken:

- Voor elke overtreding wordt een proces-verbaal opgesteld, waarin de overtreding en het bewijsmateriaal wordt verzameld. Dit proces-verbaal is niet-publiek, maar wordt wel toegankelijk gemaakt voor de overtreder. Elk proces-verbaal krijgt een uniek identificatienummer.
- Er wordt een databestand bijgehouden met hierin het aantal overtredingen op de gebruiksregels per KotNet gebruiker. Eventueel, indien toegelaten door de privacy-wetgeving, staan hierin ook verwijzingen naar de betreffende proces-verbalen.
- Bij vaststelling van een overtreding, en na opmaken van het proces-verbaal, wordt de gebruiker tijdelijk zijn KotNet-toegang ontzegd. De gebruiker krijgt dan enkel nog toegang tot zijn KULeuven mailbox. Er wordt tevens een e-mail gestuurd naar de gebruiker met een korte uitleg die verklaart waarom zijn/haar KotNet toegang werd geblokkeerd. De gebruiker heeft het recht om een kopie van het proces-verbaal af te halen bij LUDIT, mits voorlegging van zijn/haar studentenkaart of personeelskaart.
- Herhaaldelijke inbreuken worden beboet met progressief grotere toegangsblokkeringen. Dit kan bv. gebeuren via een Fibonacci reeks (1ste inbreuk – 2 dagen blokkering ; 2de inbreuk – 3 dagen blokkering ; 3de inbreuk – 5 dagen blokkering ; 4de inbreuk – 8 dagen blokkering ; enz).
- De gebruiker heeft het recht om in beroep te gaan tegen de blokkering bij de commissie net-deontologie. De voorzitter van de commissie (of zijn vertegenwoordiger) kan aan KULeuvenNet dan de opdracht geven om de blokkering te verwijderen, terwijl het beroep onderzocht wordt.

Dergelijke semi-automatische procedure heeft als groot voordeel dat er effectief opgetreden kan worden tegen misbruiken op KotNet. Deze procedure is vooral bedoeld voor het aanpakken van kleinere inbreuken, en heeft als grootste doelstelling om ongewenst KotNet gebruik te ontmoedigen.

Voor zware inbreuken wordt het proces-verbaal door KULeuvenNet rechtstreeks overgemaakt aan de commissie netwerkdeontologie, met het verzoek om het betreffende geval onmiddellijk te onderzoeken, en de straf vast te leggen, eventueel in overleg met andere bevoegde instanties aan de K.U.Leuven. In dergelijk geval zal de betreffende gebruiker eveneens onmiddellijk zijn/haar netwerk toegang ontzegd worden. Met zware inbreuken bedoelen we hierbij in eerste instantie inbreuken waarbij politie-diensten contact opnemen met KULeuvenNet na klacht van externen.

4. Besluit

Bij het beheer van KotNet met zijn grote gebruikerspopulatie stelt zich momenteel het probleem dat er geen duidelijke procedures bestaan voor het optreden bij inbreuken op de KotNet gebruiksregels. Dit gebrek aan duidelijkheid stelt problemen, zowel voor de netwerkbeheerders als voor de eindgebruikers:

- Voor de netwerkbeheerders van KULeuvenNet is het helemaal niet duidelijk wat hun bevoegdheden zijn, en welke stappen ondernomen kunnen worden bij vaststellen van misbruiken.

- Voor de eindgebruikers is het helemaal niet duidelijk wat de consequenties zijn van inbreuken op de gedragsregels.

De hoofdbedoeling van het hier voorgestelde mechanisme is om een duidelijke procedure voor te stellen, die klaarheid schept in deze situatie, zowel voor de netwerkbeheerders als de eindgebruikers.